

Barns Bostad först

En samverkansform för att motverka hemlöshet

Barns Bostad först

- en samverkansform

Sänkta trösklar och nya angreppssätt

Barns Bostad först är en satsning som riktar sig till strukturellt hemlösa barnfamiljer. Syftet med Barns Bostad först är att sänka trösklarna till bostadsmarknaden och att finna nya angreppssätt för att motverka strukturell hemlöshet. Att vara strukturellt hemlös innebär att man har en svag ekonomi och svårigheter att komma in på bostadsmarknaden. Skåne Stadsmission har prövat ett nytt arbetssätt för att motverka den strukturella hemlösheten. Arbetet utgår från Skåne Stadsmissions barn- och familjeverksamhet Unga Forum där barnfamiljer erbjuds stöd av olika slag.

Skåne Stadsmissions ambition har varit att skapa samarbete med fastighetsägare och aktörer som vill bidra till samhällsutveckling. Vi vill visa ett exempel som även kan få nationell spridning. Skåne Stadsmission har inom ramen för Barns Bostad först samarbetat med; Länsstyrelsen Skåne och Uppsala, Malmö stad, Fastighetsägarna Syd, IKEA, Mannheimer Swartling, Sveriges Stadsmissioner, Rädda Barnen, Malmö universitetet, Olle Engqvist stiftelse, Magnus Bergvall stiftelse, Trianon, HSB Malmö, Stena fastigheter, Rosengårds fastigheter, Volito, Brinnova, Ikano Bostad, Laris, Heimstaden och Göteborgs Stadsmission.

Om Skåne Stadsmission

Stiftelsen Skåne Stadsmission har arbetat för ett socialt hållbart samhälle i över 100 år och arbetar för människor som lever i utsatta livssituationer såsom fattigdom och hemlöshet. Vi erbjuder professionellt stöd, både akut och långsiktigt.

Varje dag besöker cirka 700 deltagare våra verksamheter. Vi driver i Skåne mötesplatser för socialt- och ekonomisk utsatta, Nattjour, Hälsomottagning med sjuksköterskor, läkare, tandläkare och fysioterapeut, Gåvoinlämning, Secondhandbutiker, Klädmärket Remake, Sociala matbutiker Matmissionen och Matcentral. I flera av våra verksamheter ger vi möjlighet till arbetsträning. Vi har verksamheter i Malmö, Helsingborg och Kristianstad.

Barn som äntligen fått ett hem

9

Inflyttade barnfamiljer som erhållit ett förstahandskontrakt på en lägenhet i Malmö.

9

Fastighetsägare som deltar i Barns Bostad först

65

Barnfamiljer som varit i kartläggningsprocessen

3

Barnfamiljer som blivit självförsörjande

A woman with dark hair is peeking through red curtains. She is wearing a dark blue top, a black watch on her left wrist, and a ring on her left hand. The background shows a brightly lit shop interior with shelves of products.

” Mamma, kan jag få skriva mitt namn på dörren?

Hur har det gått?

Rekrytering, kartläggning och matchning och stöd vid behov

Arbetet med Barns Bostad först utgår från en metod som är utarbetad tillsammans med Rädda Barnen. Metoden beskriver arbetssättet som sammanfattningsvis innebär att organisationen ansvarar för att rekrytera och kartlägga barnfamiljerna för att sedan matcha dem mot ett förstahandskontrakt som en fastighetsägare erbjuder. Om behov finns så ger Skåne Stadsmission stöd till barnfamiljen efter inflyttning till lägenheten. Behovet av stöd har varierat hos barnfamiljerna, de flesta har enbart behov stöd vid själva inflyttningen och därefter uttryckt att de klarar sig själva. Andra har efterfrågat olika former av samhällsvägledning och/eller stödjande samtal.

Betydligt fler barnfamiljer deltar i kartlägningsprocessen än som blivit aktuella för att matchas mot en lägenhet. Främst skälet till utebliven matchning är för att Skåne Stadsmission gjort bedömning att det även finns en social problematik som barnfamiljen behöver stöd med. I de fallen gör Skåne Stadsmission en annan bedömning än socialtjänsten tidigare gjort. Vi har också mött en del större familjer där utbudet av stora lägenheter är begränsat, i andra fall har vi inte kunna möta upp mot de behov som barnfamiljen haft.

Alla barnfamiljer har erbjudits möjlighet att delta på Skåne Stadsmissions familjeträffar, medlemskap i *Matmissionen*, sommar- och jullovsaktiviteter, julklappar, barnkläder vid behov och vissa barnfamiljer har även fått hjälp av IKEA att möblera sin lägenhet.

Samarbete med fastighetsägarna

Skåne Stadsmission har samarbete med nio fastighetsägare som alla har lägenheter i Malmö. Det har ännu inte skett en matchning till lägenhet i alla samarbeten, bland annat på grund av att lägenheter haft för hög hyra. Samverkan har även skett tillsammans med Fastighetsägarna Syd som ställer sig bakom arbetet och uppmuntrar sina medlemmar till samarbete.

Matmission är en social matbutik som tar hand om donerade produkter som riskerar att bli svinn och ser till att personer med begränsad ekonomi kan handla bra mat till rabatterade priser. I matbutiken får människor möjlighet att arbetsträna och ta ett steg närmare arbetsmarknaden.

Hur har det gått?

Forskning i samarbete med Malmö universitetet och Länsstyrelsen

Med finansiering från Länsstyrelsen Skåne har Martin Grander, docent i urbana studier vid Malmö universitet bedrivit följeforskning på arbetet med Barns Bostad först. Den populärvetenskapliga sammanfattningen av följeforskningen publicerades i oktober 2024 (Grander 2024) och presenterades på ett nationellt webinarium som riktade sig till samtliga kommuner i Sverige (se länk nedan). Seminariet arrangerades av Länsstyrelserna. Följeforskningen har syftat till att belysa verksamheten utifrån brukar-, fastighetsägar-, organisations- och modellperspektiv. Forskningen har bedrivits under 1 års tid och inneburit att forskaren har följt verksamheten genom intervjustudier med representanter från barnfamiljerna, fastighetsägarna och Skåne Stadsmission samt Rädda barnen.

Sprida och påverka

Intresset för Barns Bostad först har varit stort och Skåne Stadsmission har blivit inbjuden att tala om arbetet i olika sammanhang såsom Länsstyrelsen Uppsala, Länsstyrelsen Skåne, Fastighetskvinnorna och i Stadsmissionens YH utbildning Bostad först.

Barns Bostad först bedrivs i Helsingborg av Rädda barnen och är på väg att startas upp i Göteborg i ett samarbete mellan Göteborgs Stadsmission och Rädda barnen.

[Motverka hemlöshet vräkningar | Länsstyrelsen Skåne](#) , Barns Bostad först – resultat efter ett års arbete [2025-01-24]

Grander, M 2024. Barns Bostad Först – följeforskningsrapport, Malmö universitetet, 2024-10-08.

Flera barn har äntligen fått ett hem

Mätbara effekter.

Ökad egenmakt

Barn som har fått ett hem

Påverkan på bostadsmarknaden

Ökad egenmakt

- livet förändras drastiskt

Skåne Stadsmissions ambitioner med Barns Bostad först har varit att ge barnfamiljerna en ökad egenmakt. Ökad egenmakt i Stadsmissionens kontext är att vi ser till individens förmåga att påverka sitt eget liv. Resultatet av forskningen (Grander 2024) visar att målsättningen, utan tvekan, är uppnådd och att livet mycket påtagligt har förändrats hos barnfamiljerna. Flertalet av barnfamiljerna har blivit självförsörjande och endast ett fåtal uppstår ekonomisk bistånd ett år efter att de fick sin bostad – när boendet löser sig så löser sig mycket annat. Forskningen uppmärksammar glädjen när föräldrarna beskriver en vardag som ”vilken som helst”. Barnen går i skolan och föräldrar till arbetet eller till sin utbildning.

”

Det bästa som detta medförde är ju att jag kunde direkt satsa helhjärtat på studier och jobb, och nu blev det så att jag har börjat jobba deltid och studerar samtidigt. Och maken började direkt efter den här lösningen. Bostadslösningen och jobb också, jag är så glad!”

Grander, M 2024. Barns Bostad Först – följeforskningsrapport, Malmö universitet, 2024-10-08.

Barn har fått ett hem

- föräldrarna har fått en framtid

Skåne Stadsmission är bestämda i sin uppfattning att inget barn ska leva i hemlöshet. Barnfamiljerna som matchas mot en lägenhet har visat sig vara som vilka familjer som helst. Deras utmaningar har varit att de inte har en tillräcklig ekonomi för att efterfråga en lägenhet eller tidigare boenderefereanser. Barnfamiljerna har med sig erfarenheter från olika tillfälliga boendesituationer.

”

Det är inte klokt att vi var så nära att bo på gatan med vår flicka. Och bara att flytta runt med alla våra väskor, från lägenhet till lägenhet. Det var hemskt att se mitt barn i det.

”

Det värsta var sömnen. Vi fick inte sova, varje natt var det någon som väckte oss. Jag märkte hur trött min flicka blev.

Forskningen (Grander 2024) visar på förbättringar i välbefinnande och i den allmänna livssituationen. Särskilt påverkas sociala relationer, stress och existentiell livskvalitet.

”

Barnen känner sig trygga, de vet att de kan gå till skolan” berättar en av mammorna, som också säger att familjen har ”fått livet tillbaka”.

Grander, M 2024. Barns Bostad Först – följeforskningsrapport, Malmö universitetet, 2024-10-08.

Påverkan på bostadsmarknaden

- ett förstahandkontrakt är viktigt

De fastighetsägare som deltar i satsningen är väl medvetna om svårigheterna för vissa grupper på bostadsmarknaden och deltar av den anledningen. Fastighetsägarna är överens om att den svenska bostadsmarknaden har höga trösklar och att en del i detta är de krav som de ställer på blivande hyresgäster. Samtliga fastighetsägare har gjort undantag i sin uthyrningspolicy och sina kösystem när de har erbjudit bostad till familjerna. Fastighetsägarna har inte varit med i matchningsprocessen utan fokuserat på att hitta en bostad som matchar önskemålen som Skåne Stadsmission presenterat.

Det föll väldigt väl ut - en fantastisk familj. Vi var jätteglada att få dem som hyresgäster och så vitt jag vet så trivs de väldigt bra i sin lägenhet.

För Skåne Stadsmission har det varit viktigt att barnfamiljerna erbjuds förstahandskontrakt på lägenheterna. Barnfamiljerna bekräftar det. De beskriver känslan av att vara en hyresgäst "vilken som" och att känna sig som vanliga medborgare. Likaså att det är de själva som nu bestämmer om de ska flytta eller inte.

Så länge det passar mitt barn situation och våra omständigheter så vill vi gärna vara kvar så långt det går. Det är ett bra läge med tillgång till det mesta. Det är ett fantastiskt boende på det sättet

Forskningen visar dock på att några strukturella förflyttningar ännu inte skett, ett år in i verksamheten. Det har inte skett någon förändring i uthyrningskraven hos de deltagande fastighetsägarna än.

Grander, M 2024. Barns Bostad Först – följeforskningsrapport, Malmö universitet, 2024-10-08.

Nästa steg för att motverka hemlöshet bland barnfamiljer

Göteborgs Stadsmission och Rädda Barnen

I Göteborg kommer Göteborgs Stadsmission och Rädda Barnen att påbörja arbetet med Barns Bostad först under 2025. Organisationerna har sinsemellan slutit ett samarbetsavtal som uttrycker ambitionen att matcha 5-8 barnfamiljer till en lägenhet under året. Arbetet kommer att ha sin utgångspunkt på Bobyrån som drivs av Göteborgs Stadsmission och är den part som kommer ansvara med kontakten med fastighetsägarna. Martin Grander, Malmö universitetet, kommer delta vid uppstarten av arbetet.

Följeforskning, Malmö universitetet

Malmö universitet har uttryckt fortsatt intresse av att följeforska på hur arbetet med Barns Bostad först utvecklas i Sverige.

Förturen och reservationer som en del av bostadsförsörjningen

Den 1 mars 2024 kommer nya lagstiftning kring hur kommunala bostadsförmedlingar får förmedla bostäder som reserveras för olika behov. Detta förtydligar möjligheterna i hur fastighetsägare kan jobba med att underlätta inträdet på bostadsmarknaden. Skåne Stadsmission ser det som en tänkbar möjlighet att fortsätta arbetet med att förbättra för strukturellt hemlösa att få ett varaktigt boende och bidra till en mer social hållbar bostadsmarknad.

Skåne Stadsmission arbete med Barns Bostad först

Skåne Stadsmission bedriver Barns Bostad först med utgångspunkt från vår mötesplats för barnfamiljer, Unga Forum. På mötesplatsen möter Skåne Stadsmission familjer med olika behov. Flera av barnfamiljerna vi möter är i behov av boende och vissa passar in på målgruppen för Barns bostad först. Den samverkan som Skåne Stadsmission byggt upp genom Barns Bostad först är fortsatt viktiga samarbetspartners för oss och som vi vill fortsätta samarbeta med. Mötesplatsen för barnfamiljer, Unga Forum är en ordinarie verksamhet inom Skåne Stadsmission och en trygg plats för barnfamiljerna som deltar i Barns Bostad först att återvända till när de behöver stöd i någon form. Det förtydligar att Barns Bostad först är en långsiktig hållbar lösning.

Problemet med strukturell hemlöshet kvarstår. Skåne Stadsmission ser framgångsrikt på det arbetet som gjorts genom att utveckla en metod som fungerar både för barnfamiljerna och för fastighetsägarna. En metod som nu får spridning i Sverige. Vi vill gärna även fortsättningsvis vara en möjliggörare för att strukturellt hemlösa ska få ett varaktigt boende. Vi ser vårt uppdrag som att vi ska verka i mellanrummet och vill gärna vara en lösning tillsammans med andra.

Hur jobbar Skåne Stadsmission med barn och familjer?

Till Skåne Stadsmissions mötesplats för barnfamiljer, Unga Forum, kommer ungefär 300 personer varje vecka. Familjer kommer för att få mat, umgås men även för att få stöd och råd att skapa en förändring i vardagen. Vi möter familjer från hela Skåne.

Många föräldrar träffar enskilt våra socionomer eller jurister för att få råd och stöd, så kallad rådgivning. Det kan handla om stöd i kontakt med myndigheter såsom Arbetsförmedling, Försäkringskassa och Socialtjänsten. Det kan också handla om att anmäla barnen till förskola eller kunskap kring hur samhället fungerar.

Vi har familjeträffar varje vecka. Där känner sig familjerna trygga och det är avslappnande att umgås med andra i samma livssituation. Unga Forum bjuder alltid på mat. Vi möter många hungriga barn och vi vet att det är svårt att leka och må bra när man inte får äta sig mätt. Många föräldrar hör av sig till oss för att fråga om basala behov såsom mat och kläder.

På Unga Forum erbjuds:

- Drop in tider och möjlighet till bokade möten med socionomer och jurister
- Familjeträffar
- Hjälp med basbehov; mat, kläder och blöjor m.m
- Tillgång till Stadsmissionshälsan där sjuksköterskor, läkare och tandläkare ger kostnadsfri vård
- Sommaraktiviteter under 10 veckor på sommaren
- Firande vid högtider
- Inbjudan till julklappsbutik med gratis julklappar till barnen
- Möjlighet till matkasse eller medlemskap i vår sociala matbutik, Matmissionen.

SKÅNE STADSMISSION

Skåne Stadsmission

Organisationsnummer: 846004-8716

www.skanestadsmission.se

Vi kämpar för de som kämpar.